

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 2129/07
18.12.2007. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Весне Поповић, Јасминке Станојевић, Мирјане Грубић и Љиљане Ивковић-Јовановић, чланова већа, у парници тужиоца "АА", чији је пуномоћник АБ адвокат, против тужене Републике Србије - МУП Републике Србије, коју заступа Републички јавни правобранилац из Београда, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Окружног суда у Београду Гж.бр.17960/06 од 13.2.2007. године, у седници одржаној на дан 18.12.2007. године, донео је

П Р Е С У Д У

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуде Окружног суда у Београду Гж.бр.17960/06 од 13.2.2007. године и Првог општинског суда у Београду П.бр.7910/05 од 2.10.2006. године тако што се одбија тужбени захтев којим је тужилац "АА" тражио да суд обавезе тужену Републику Србију - МУП Републике Србије да тужиоцу на име накнаде штете исплати 659.129,30 (шестопедесетдеветхиљадастодвадесетдевет и 30/100) динара са законском затезном каматом почев од 1.4.2006. године до исплате као и да му накнади трошкове парничног поступка, као неоснован.

Свака странка сноси своје трошкове.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Београду Гж.бр.17960/06 од 13.2.2007. године, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Првог општинског суда у Београду П.бр.7910/05 од 2.10.2006. године којом је обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде штете исплати 659.129,30 динара са законском затезном каматом почев од 1.4.2006. године до исплате у року од 15 дана и којом је обавезана тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену благовремено је изјавила ревизију тужена побијајући је због погрешне примене материјалног права.

Тужилац је дао одговор на ревизију са предлогом да се ревизија тужене као неоснована одбије а тужиоцу накнаде трошкови ревизијског поступка.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу овлашћења из члана 399. ЗПП а пазећи по службеној дужности на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП и на правилну примену материјалног права Врховни суд је нашао да је ревизија тужене основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је правно лице регистровано за обављање рентирања - изнајмљивања путничких возила и као власник возила са ББ закључио уговор о најму возила марке "Опел астра Х" регистарски број ___ на дан 17.11.2004. године. Уговором је предвиђена могућност преласка државне границе само уз посебну дозволу тужиоца као власника возила. Возило је истог дана прешло државну границу и напустило територију Републике Србије иако тужилац за то није дао дозволу. Возило је пронађено у ДД и враћено тужиоцу 21. јануара 2005. године. Због тога је тужилац претрпео штету која се огледа у немогућности изнајмљивања возила за период од 17.11.2004. године до 21.1.2005. године која износи 447.434,85 динара, због касније наплаћеног депозита у висини од 6.798,54 динара, за трошкове преузимања возила од 40.573,48 динара, на име трошкова поновног стављања возила у промет од 35.873,25 динара, на име плаћеног ПДВ-а 81.766,07 динара, на име учешћа у штети са каматом 37.662,22 динара односно укупна штета коју је тужилац претрпео је 659.129,30 динара на дан 1.4.2006. године.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је обавезао тужену да тужиоцу накнади штету коју је претрпео због неправилног рада органа тужене који је пропустио да провери исправе за возило тужиоца и дозволи му прелазак државне границе без одобрења власника, а применом члана 172., 185., 189. и 190. Закона о облигационим односима.

Основано се у ревизији тужене указује да је на потпуно и правилно утврђено чињенично стање од стране нижестепених судова погрешно примењено материјално право.

Тужилац свој захтев заснива на одредби члана 172. Закона о облигационим односима и члановима 5., 16. и 17. Закона о прелажењу државне границе и кретању у граничном појасу ("Службени лист СФРЈ", бр.34/79... "Службени лист СРЈ", бр.24/94...68/02).

Закон о облигационим односима у члану 172. прописује одговорност правног лица за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција. По овом основу правно лице не одговара за сваку радњу или пропуштање већ само за ону која представља незаконит или неправилан рад.

Одредбом члана 5. Закона о прелажењу државне границе и кретању у граничном појасу је прописано да се под контролом прелажења државне границе у смислу закона подразумева утврђивање од стране овлашћеног службеног лица надлежног органа унутрашњих послова исправност путне исправе при прелажењу државне границе и идентитета лица које прелази границу као и преглед лица и превозног средства. Одредбом члана 16. је прописано да поред контроле путних исправа овлашћено службено лице може приликом вршења контроле путних исправа да изврши претрес лица, преглед ствари која та лица носе и преглед превозног средства којим прелазе државну границу, ради спречавања неовлашћеног прелажења државне границе и преношења ватреног оружја, експлозива, штампе и других ствари чије је уношење или изношење из земље забрањено. Одредбом става 1. члана 17. је прописано да домаће или странско превозно средство не сме напустити гранични прелаз пре извршене контроле путних исправа и друге контроле прописане законом.

Из цитираних законских одредаба произилази обавеза овлашћених службених лица органа унутрашњих послова да врше контролу исправности путних исправа при прелажењу државне границе и идентитета лица која прелазе државну границу. Они могу приликом вршења контроле путних исправа да изврше и преглед лица и ствари које та лица носе, као и преглед превозних средстава којим прелазе државну границу само ради спречавања неовлашћеног прелажења државне границе и преношења ватреног оружја, експлозива, штампе односно других ствари чије је уношење или изношење из земље забрањено. Одредница "може" садржана у члану 16. овог Закона не значи обавезну и безусловну појачану контролу превозних средстава већ само ону условљену постојањем сумње у неовлашћено прелажење државне границе, преношење ватреног оружја, експлозива, штампе и других ствари чије је уношење или изношење из земље забрањено. То значи да се исправе о возилу контролишу изузетно, када је пријављена крађа возила, нестанак исправе о возилу или када постоје неке друге околности које захтевају такву контролу. Ради се о радњи која не спада у круг обавезних радњи због чега изостанак те радње не представља, по оцени Врховног суда, неправилан или незаконит рад државног органа.

Како у конкретном случају нема пропуста који представљају неправилан или незаконит рад органа тужене, то тужена није одговорна за штету коју је тужилац претрпео у смислу одредбе члана 172. Закона о облигационим односима. Због тога је Врховни суд преиначио обе нижестепене пресуде и тужбени захтев тужиоца одбио применом члана 407. став 2. ЗПП.

Одлука о трошковима парничног поступка заснована је на члану 159. Закона о парничном поступку јер тужена која је у спору успела, опредељени захтев за накнаду трошкова парничног поступка није поставила до окончања расправљања нити је такав захтев поставила у ревизији.

На основу изложеног, одлучено је као у изреци.

Председник већа-судија,

Предраг Трифуновић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

сд